

Posudek vedoucího práce

Jméno autora práce: Daniela Gregová

Jméno vedoucího práce : Petr Bitnar

Ročník autora: 3. roč. Bc studia

Rok obhajoby: 2011

Název práce : Dysfágia při poruche horného zvierača pažeráku u pacientov po mozgovej príhode

Typ práce: rešeršní , prehľadová, práce

Posudek:

Práce po formální a grafické stránce splňuje požadovaná kritéria bakalářské práce. Jazyk je zvolen vhodně, lingvistická stránka (použitá osoba, skloňování a gramatika) je plně v mezích norem. Citační rejstřík je velmi obsáhlý a je využito relevantních a validních zdrojů převážně ze zahraniční literatury. I v tomto ohledu práce splňuje požadovaná kritéria. Odkazy na citace v textu jsou dostatečné a splňují požadované normy.

Práce obsahuje 70 stran textu bez příloh , 8 stran obrazových příloh. Práce obsahuje přehledný citační rejstřík s 82 citačními prameny , dále seznam zkratk a náležitě upravené úvodní strany, včetně dvoujazyčného abstraktu a klíčových slov.

Práce je členěna na 6 kapitol, 2 nečíslovanými kapitolami jsou úvod a závěr. Členění kapitol je dobré s logickou stavbou i návazností, členění kapitol je na tři číslované řády.

Kap 1.) Ciele. První číslovanou kapitolou jsou cíle. Cíle jsou pojaty stručně a to zejména v duchu přehledové práce tzn. přiblížit a kompletizovat problematiku. Důležitým výtýčeným cílem je podat přehled možných terapeutických metod a intervencí. Využívaných především v zahraničí. Cíle jsou zvoleny vhodně, jen grafická úprava mohla být přehlednější a cíle místo v celých větách mohly být zaneseny do bodů.

Kap. 2) Dysfágia a cievná mozgová príhoda. Tato obsáhlá kapitola je nastrukturovaná do více v zásadě samostatných subkapitol. V první část autorka popisuje definici pojmu dysfagie a definici a dělení CMP. Tato část je zpracována dobře a přehledně. Od subkapitoly 2.3 se autorka začíná zabývat konkrétněji poruchami polykání po CMP. Začíná popisem fyziologie polykání a velmi dobře diferencuje jednotlivé polykací fáze, přičemž správně konstatuje vícero pohledů na tento akt a k nejkompexnějšímu z pohledů se přiklání a dává mu v práci největší prostor. Kap. 2.5. je již konkrétně zaměřena na etiologii dysfagie po CMP. Tato část obsahuje velmi komplexní a kvalitní neurofyziologický přehled kontroly polykacího aktu jako celku. Tato část je velmi dobře zpracována a v tuzemském prostředí se jedná o pilotní počín.

Kap. 3) Problematika poruchy horního zvierača pažeráku po CMP. V této velmi obsáhlé kapitole se autorka již konkrétně zabývá problematikou dysfagie a roli UES (horní jícnový svěrač z angl. Upper

esophageal sphincter) v této nozologické jednotce. Kapitola začíná definicí, funkcí anatomii a neurofyziologií i patofyziologií UES. Autorka zde podává velmi kvalitní přehled v němž vychází z poznatků mnoha zahraničních autorů které umě kombinuje a obraz UES kompletizuje. Zejména subkapitola patofyziologie UES je velmi dobře zpracovaná, autorka zde předkládá jistý kineziologický pohled na věc, neboť zcela správně poukazuje na nutnost koaktivace fáze hltanové a jícnové, která funkčně propojena přes řádnou funkci jazylkového svalstva a funkce jazyky resp. koaktivace hyoidního svalstva se ukazuje jako zásadní pro funkci hltanu i jícnu (UES). V této části autorka neopomíjí ani poruchy senzitivity horní části trávicího traktu a hlavně se zabývá i patologií neurofyziologického řízení polykacího aktu. Kap. 3.2. je věnována zdravotním rizikům dysfagie, zde autorka poukazuje a podrobně rozebírá zejména rizika aspirace a postižení respiračního systému u pacientů s dysfagií po CMP subkapitolou této části (kap. 3.2.1) je věnována kompenzačním technikám u dysfag. pacientů bránícím aspiraci během narušeného polykacího aktu. Tuto kapitolu velmi kvituji, je napsána přehledně a přitom komplexně, ale opět prvně v tuzemském prostředí. Dále se autorka zabývá dalšími možnostmi výživy u dysfagických pacientů (např. PEG apod). Další kapitolou kterou je potřeba vypíchnout je kap. 3.4. Diagnostika dysfágie. Zde autorka podává velmi podrobný přehled funkčních testů i semiinvazivních vyšetření (endoskopie, manometrie.). Zejména přehled funkčních testů, klinicky dobře využitelných, kvituji.

Kap. 4) Terapie (u dysfagie). Kapitulu autorka začíná opětovným návratem k fyziologii a patofyziologii polykacího aktu, přičemž je v této části akcentován pohled na vztah mezi UES a pohybovým aparátem. Od subkap. 4.2 již autorka popisuje jednotlivé terapeutické modality, techniky a přístupy. Začíná terapiemi zaměřenými na obnovu sensorického deficitu, pokračuje přes fyzikální intervence (elektrostimulaci) a končí přehled pohybových programů jež mají za úkol obnovu sdílí a koaktivace svalstva jazyky a ústního dna. Celá kapitola 4 je zpracována velmi dobře a přináší množství nových poznatků a stává se tak průvodcem pro další čtenáře, studenty a rehabilitační odborníky, kteří se s dysfagií po CMP setkají.

Kap. 5. Kazuistika. Kapitola obsahuje kazuistiku pacienta s dysfagií po CMP. Autorka kazuistiku podala správně a oceňuji že s postiženým pacientem i dlouhodoběji pracovala. Její osobní zkušenost je v závěru kap. 5 komentována.

Kap. 6) Diskuse. Diskuse je velmi obsáhlá nicméně neobsahuje nadbytečnosti a zbytečné duplicity. Autorka tuto kapitolu začíná opět zajímavou neurofyziologií polykání včetně patofyziologie. Dále pokračuje komplikacemi u „dysfagiků“ a největší prostor věnuje opět (správně) terapii. Autorka v diskusi dobře jednotlivá témata propojuje, hledá vyšší souvislosti a dává rady jak pacientovi po CMP přistupovat a čeho si všímat. Diskuse je tak velmi dobře zaměřena klinicky a autorka prokazuje pochopení tématu a proniknutí do problematiky. V závěru diskuse autorka upozorňuje na překvapivou absenci tématu dysfagií po CMP v české literatuře, které jsme již od začátku zadání tématu práce předpokládali a autorka to svým rešeršním bádáním bohužel jen potvrdila.

Závěr vedoucího práce: Autorka zpracovala problematiku, která se v tuzemském, prostředí překvapivě velmi opomíjí i proto je tato práce velkým přínosem. Autorka v práci prokázala velmi zdatnou práci s prameny a hlavně veškeré prameny logicky uspořádala do celistvého celku, a přidala velmi kvalitní rešeršní přehled o etiopatogenezi, komplikacích a terapii dysfagií po CMP čímž splnila předem vytyčené cíle práce. V práci vycházela z velmi rozsáhlého sberu pramenů,

které mezi sebou hodnotila s hledala a často našla společné či protichůdné údaje a názory, čímž splnila rešeršní postatu práce. Práci hodnotím jako zdařilou a přínosnou.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 12.5, Petr Bitnar